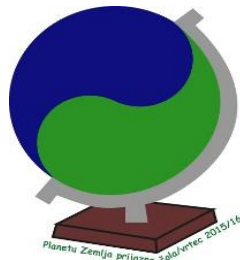

Prva osnovna šola Slovenj Gradec,
Šercerjeva 7
2380 Slovenj Gradec

podružnična šola Sele-Vrhe,
Sele 1
2380 Slovenj Gradec

PLANETU ZEMLJA PRIJAZNA ŠOLA

PROJEKT: **RECI ČIV**

ŠOLA: Prva osnovna šola Slovenj Gradec, podružnica Sele-Vrhe

UČENCI: 1., 2., in 6. razred

ŠTEVILO UČENCEV: 16

MENTORJI: Sonja Matves in Danijela Herlah

ŠOLSKO LETO: 2019/2020

Na Prvi osnovni šoli Slovenj Gradec, podružnici Sele-Vrhe, smo se učenci skupaj z učiteljicami že drugo leto zapored odločili, da bomo sodelovali v natečaju Planetu Zemlja prijazna šola, ki ga razpisuje Društvo Planet Zemlja.

Učenci 1., 2., in 6. razreda smo izbrali projekt **Reci Čiv, saj ptice simbolizirajo lepoto in svobodo**. Tudi v mnogih zgodbah, pripovedkah in pravljicah nastopajo ptice kot simbol čistosti, miru in svobode.

NAČRTOVANJE DELA PO RAZREDIH:

V 1. in 2. razredu smo si delo razdelili tako, da so najmlajši učenci skrbeli za ptičje krmilnice doma, pri tem so ptice opazovali, o njih raziskovali in nato izdelali plakate o njih. Ker pa so jih zelo zanimale tudi ptice, ki ne živijo v naši neposredni bližini, smo se odločili, da lahko iščejo podatke tudi o njih. Vsebinsko plakato, opisa in knjigice so predstavili sošolcem, vrtčevskim otrokom in ostalim učencem naše podružnice. Pri likovni vzgoji so ustvarjali na temo Ptice pri nas in s papirnatimi pticami okrasili drevesa; brali smo zgodbe o pticah in se o njih pogovarjali, drugošolci so napisali domišljjski opis »Sem ptica«, ogledali smo si zanimive videoposnetke o pticah.

Učenci 6. razreda so se pridružili projektu z izdelovanjem ptičjih krmilnic v okviru predmeta tehnika in tehnologija. Najprej smo se pogovorili o pomenu skrbi za ptice, nato o tem, kako bi mi zanje konkretno poskrbeli, nato je sledil pogovor o načrtovanju izdelave krmilnic. Kasneje so učenci pričeli s prinašanjem materiala za izdelek (les, skorja), ki smo ga shranjevali v prostoru, kjer smo kasneje rezali, žagali, lepili in sestavljali krmilnice.

Dejavnosti znotraj projekta Reci Čiv, ki smo ga poimenovali RECI ČIV IN OSTANI ŽIV :

1. in 2. razred:

- branje zgodbe Razvajeni vrabček (Svetlane Makarovič)
- ogled in branje knjige Spoznajmo ptice, ki nas zjutraj prebujajo (Mario Aubreht)
- skrb za ptice pozimi (polnjenje krmilnic)
- opazovanje ptic v bližini šole in doma
- iskanje podatkov in zanimivosti o izbrani ptici in izdelava plakata
- predstavitev plakata sošolcem, vrtcu, ter ostalim učencem in učiteljicam naše podružnice
- domišljjski opis »Sem ptica«
- knjigice na Temo Reci Čiv
- ogled videoposnetkov (poudarek na koristnosti ptic)
- izdelava papirnate ptice pri likovni umetnosti
- pesem Vrabček (SLJ) ter Pleši, pleši črni kos (GUM)
- obeležimo Dan Zemlje

RAZVAJENI VRABČEK (Svetlana Makarovič)

Učenci so zgodbico poslušali z navdušenjem. Spoznali so, da se tudi živali učijo in naučijo določenih veščin in da so tudi »živalske matere« zaščitniške do svojih mladičev. Ugotovili so, da razvajenost ne koristi nikomur, vztrajnost pa nas naredi močnejše in je tudi vedno poplačana (nagrajena).

SPOZNAJMO PTICE, KI NAS ZJUTRAJ PREBUJAJO (Mario Aubrecht)

Samo nekaj zanimivosti iz knjige:

- Zjutraj se prvi oglasi **pogorelček**;
- **Kos** – odličen pevec, plesalec in še kaj;
- **Kukavica** – lep glas in slab sloves;
- **Velika sinica**, povsod priljubljena...

NEKAJ PREDSTAVITEV UČENCEV:

Drugošolec Tilen predstavlja **SIVO VRANO**, Miha pa **VRABCA**.

Anej nam je na zabaven način predstavil **VELIKO SINICO**.

Prvošolec Luka nam je o **KMEČKI LASTOVKI** povedal veliko.

Julijo je zanimala **SRAKA**.

SRAKA

- TRILATNIJO SO MANJE SVETLECI PREDMETI
- UADNHO JO V PARKIH, POLJAH, SADOVNIH
- NI OGRABLJENA VILSTA
- PREHRANJUJE SE Z DRUŠEVNIKI, POLJI, TRAVNI, JAGODI, ŽITNA ZRNA, ŠEŠBELICAMI, HRUKOVA
- IMA PESTRO PREHRANO
- Z GRADNJO GNJEZDA TRUČNE ŽE FEBRUARJA
- Z IZLEGANJEH JAJC TRUČNE APRILA, MAJA
- GNJEZDIŠČE IMA V DREVNIH KROŠNJAH LISTAVCEV SI IGRAJCEV
- GNJEZDO JE IZ SUHIT VEJ IN BLATA
- 1 LEGLO, 6 DO 9 JAJC
- VELIKOST 15 CM
- TEŽA 18-24 G
- RAZPON PERUTI 23 CM
- IMA KRATEK IN MOČAN KLON
- SPADA MED PTICE PEVKE
- SPADA MED HANŠKE PTICE
- JE PTICA SVALNICA
- IMA MOČNO SVETLO
- POTREBUJE IN LICH NEKAKO
- IMA ŽEL PERUTI POTREBUJE
- TINE BELI PRUGI, SPADAJE
- TOLIKO MEDLIR ŽIVJI
- ŽIVUJE 2-3 LETA
- VEŠKA LANGO SAMIČE
- ZAMENJAMO Z TRABCOM
- SAMAČKA
- GNJEZDO JE OKROGLO
- NAREJENO IZ MAMU
- IŠAUVENILU POSTLANOZ
- POKRNO IN RASTLINSKOZ
- VOLNO
- 2 LEGLO, 4-6 JAJC
- IZVLEKNI MURČI
- JAGODIČJE
- TALNO KEMLJE
- MEŠANCA SEMEN
- PREHRANJUJE SE Z ŽUŽELKAMI DREVNIH SEMEN, JAGODIČEVSEH, V ZIMSKIH MESAČIH RADI ODBIRUJEJO KEMLJICE, KER PA SE RAVE PREHRANJUJEJO NA TLEH POD KEMLJICO, KOT V KEMLJICI SAMI.
- PARE
- GOZD
- SADOVNIAC
- SOBI MED ZELO POKRSTE IN SPLOŠNO RAZŠIRJENE VRSTE PTIC V SLOVENSI, KER SO SE ZNALI PRILAGODITI RAZLIČNIM PODNEBJEM JIH NAODRHO SADRJA PO VSEH SVETU.
- PRESEMETLIVNO JE, DA SE DRUŠILNA MOČ KLONOV NEKATERIH VRSK ŠČINKAVCEV VEČJA KOT MOČ ČLOVEŠKE ROKE.

Maša ve vse o **ŠČINKAVCU**.

ŠČINKAVEC

OPIS

- VELIKOST 15 CM
- TEŽA 18-24 G
- RAZPON PERUTI 23 CM
- IMA KRATEK IN MOČAN KLON
- SPADA MED PTICE PEVKE
- SPADA MED HANŠKE PTICE
- JE PTICA SVALNICA
- IMA MOČNO SVETLO
- POTREBUJE IN LICH NEKAKO
- IMA ŽEL PERUTI POTREBUJE
- TINE BELI PRUGI, SPADAJE
- TOLIKO MEDLIR ŽIVJI
- ŽIVUJE 2-3 LETA
- VEŠKA LANGO SAMIČE
- ZAMENJAMO Z TRABCOM
- SAMAČKA
- GNJEZDO JE OKROGLO
- NAREJENO IZ MAMU
- IŠAUVENILU POSTLANOZ
- POKRNO IN RASTLINSKOZ
- VOLNO
- 2 LEGLO, 4-6 JAJC
- IZVLEKNI MURČI
- JAGODIČJE
- TALNO KEMLJE
- MEŠANCA SEMEN
- PREHRANJUJE SE Z ŽUŽELKAMI DREVNIH SEMEN, JAGODIČEVSEH, V ZIMSKIH MESAČIH RADI ODBIRUJEJO KEMLJICE, KER PA SE RAVE PREHRANJUJEJO NA TLEH POD KEMLJICO, KOT V KEMLJICI SAMI.
- PARE
- GOZD
- SADOVNIAC
- SOBI MED ZELO POKRSTE IN SPLOŠNO RAZŠIRJENE VRSTE PTIC V SLOVENSI, KER SO SE ZNALI PRILAGODITI RAZLIČNIM PODNEBJEM JIH NAODRHO SADRJA PO VSEH SVETU.
- PRESEMETLIVNO JE, DA SE DRUŠILNA MOČ KLONOV NEKATERIH VRSK ŠČINKAVCEV VEČJA KOT MOČ ČLOVEŠKE ROKE.

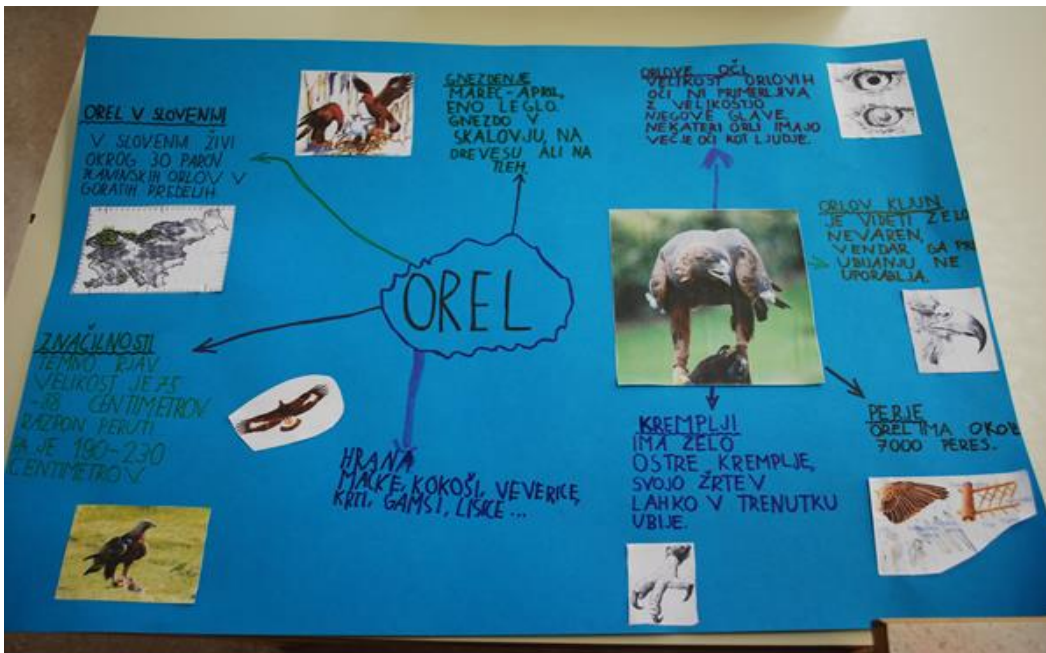
RAZŠIRJENOST IN ŽIVLJENSKI PROSTOR

ZANIMIVOST

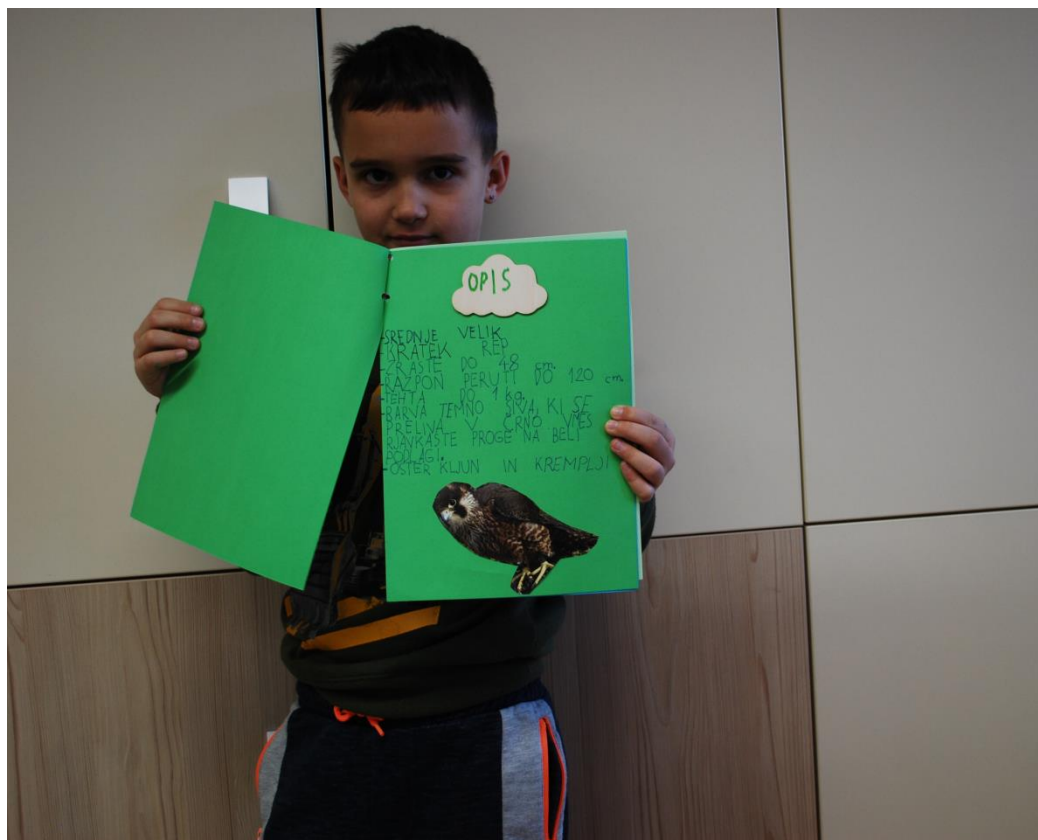
Učence so zanimale še druge ptice, tako so v njihovi predstavitvi dobili mesto tudi **labod**, **orel** in **sokol selec**. Labod je otroke navdušil z lepoto, selec pa s hitrostjo kar **390 km/h**.

Nejca je navdušil **OREL**.

Jan je navdušeno poiskal vse podatke o sokolu selcu.

Drugošolka Julija je raziskovala življenje laboda.

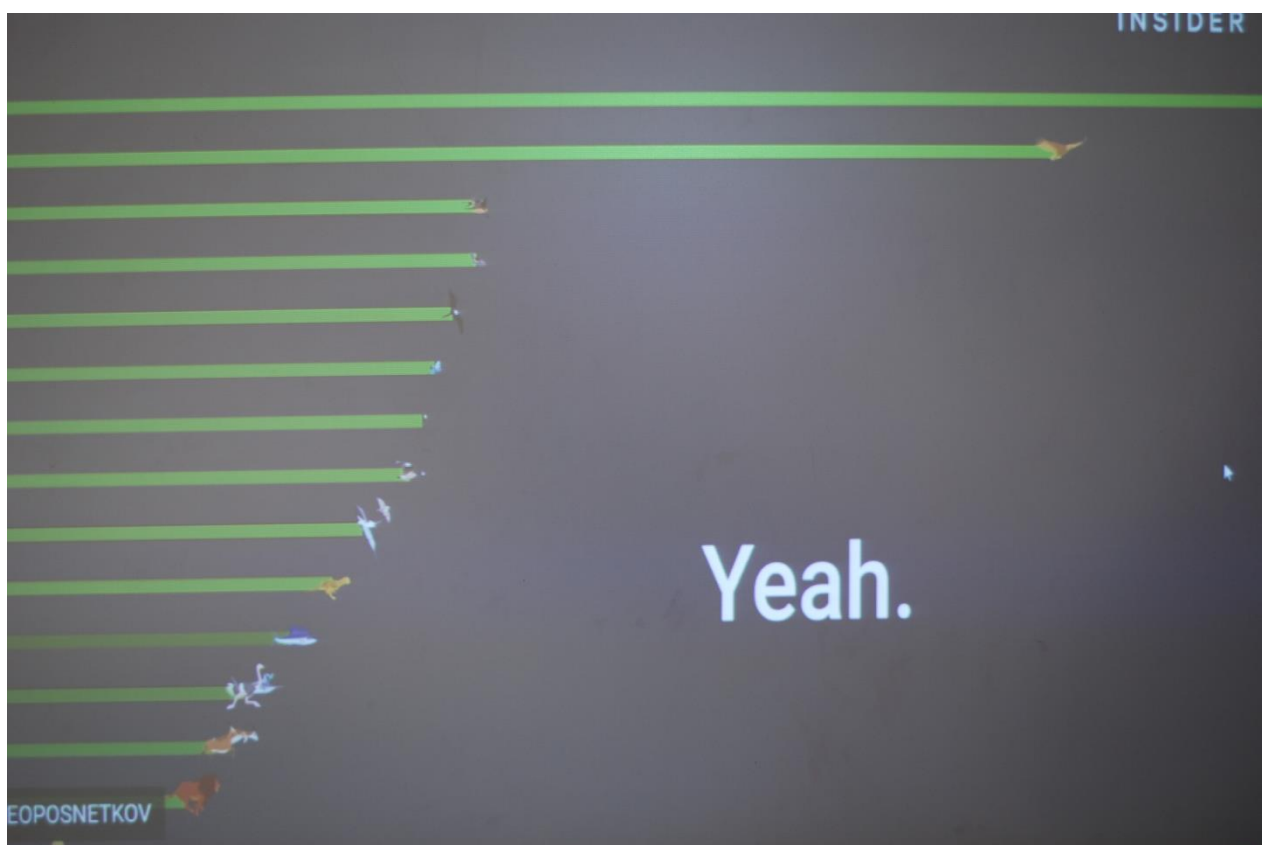

Teja pa je izvedela veliko novega o flamingu.

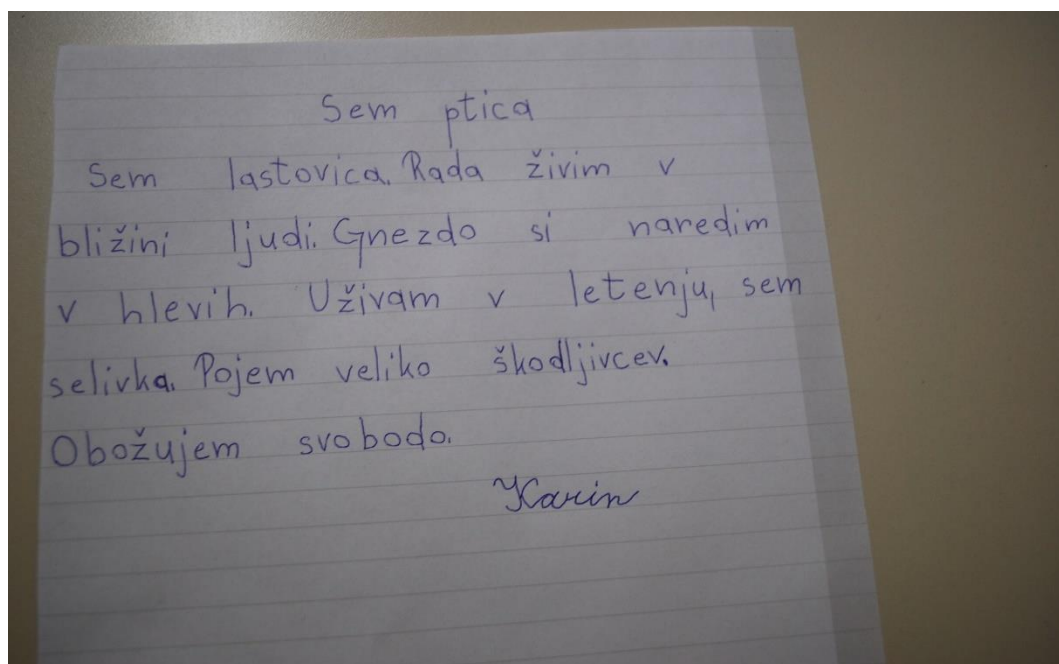
Primerjava hitrosti – komentar ni potreben.

Matevž s svojimi ptički iz papirja.

Karin se je v domišljiji spremenila v **LASTOVICO**.

PRAZNOVANJE SVETOVNEGA DNEVA ZEMLJE

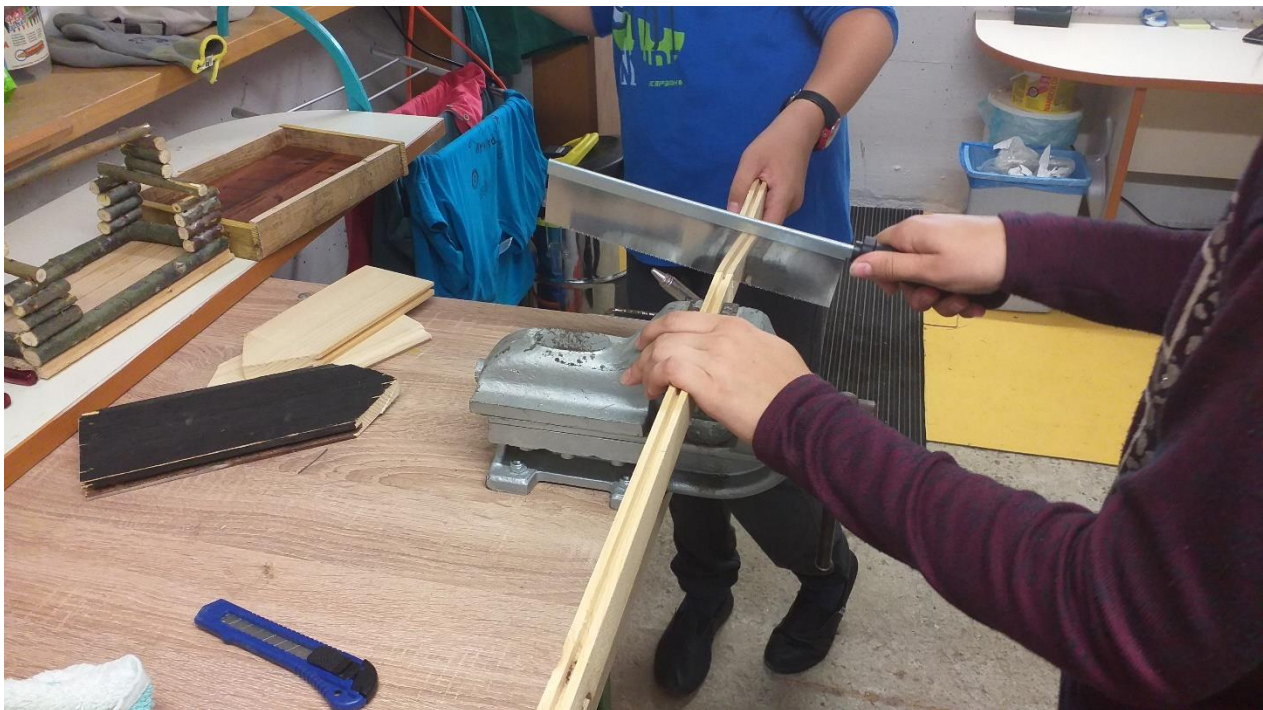
22. 4. 2020 smo v učilnici na daljavo obeležili svetovni dan Zemlje. Razmišljali smo o tem, kaj bomo storili mi, da ohranimo naš planet zelen, živ, zdrav,.. na kakšen način lahko pomagamo ne samo pticam ampak vsem živim bitjem ...

NAŠA SPOZNANJA O PTICAH:

- so izjemno koristne (uničujejo škodljivce, naznanjajo pomlad/letne čase, nas razveseljujejo s petjem in žvrgolenjem)
- so izjemni letalci
- izmed čutil je najbolj razvit vid
- so vztrajne pri gradnji gnezda
- skrbijo za svoj zarod (si delijo delo)
- delijo se na stalnice in selivke ...

6. razred:

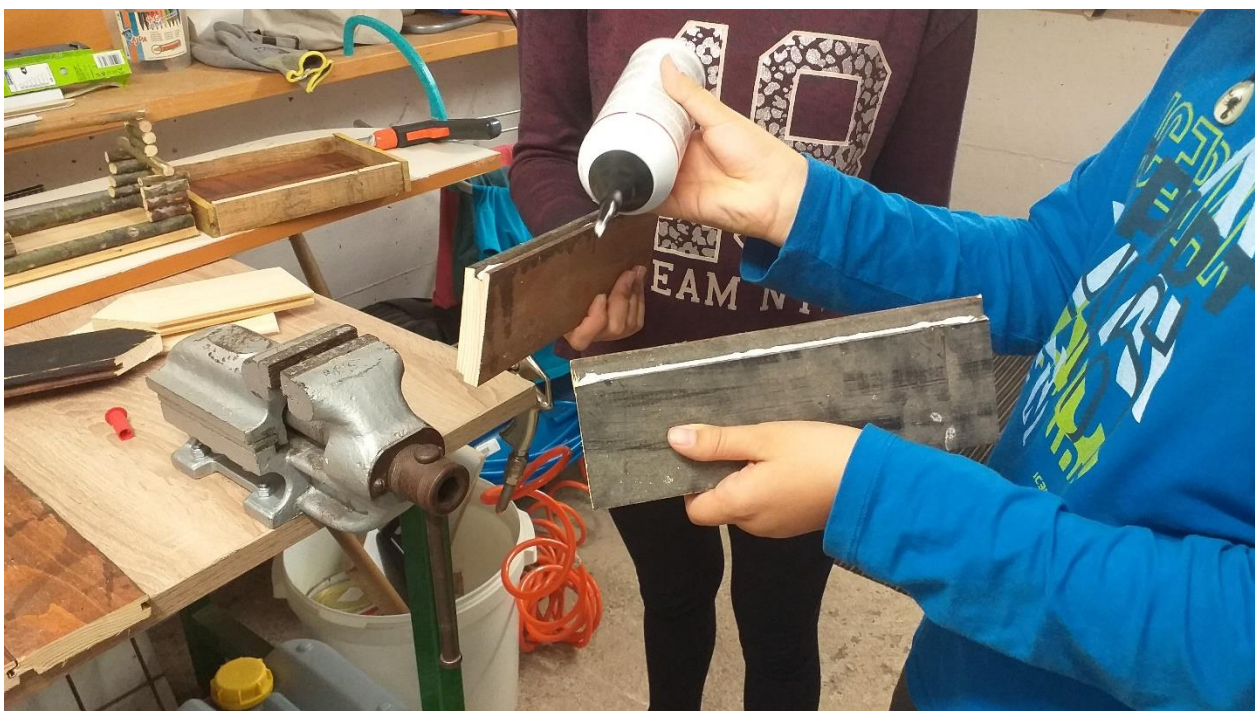
- prinašanje naravnih materialov za izdelavo krmilnic
- ogled izdelave različnih primerov krmilnic (videoposnetki)
- oblikovanje makete
- izdelovanje krmilnic
- nameščanje krmilnic pri šoli in doma

Začetni sestavni deli za krmilnico (oporniki).

Žaganje delov za streho.

Lepjenje sestavnih delov.

Končno izdelane krmilnice.

Nameščena krmilnica

Ptička poiskala hrano.

Izdelava ptičjih kornilnic

Projekta, izdelava ptičje kornilnice, smo se lotili, ker smo ugotovili, da v okolici naše šole ni nobene kornilnice za ptice in ker vemo, da je zima najtežje obdobje za preživetje ptic v letu.

Ugotovili smo se, da jih bomo pri urok tehnike izdelali iz naravi prijaznih materialov, saj nečemo obremenjevati narave s plastiko in podobnimi nerazgradljivimi snovi. Če kornilnice smo začeli izdelovati, pri delu smo uporabljali lesene desice, lubje, želeje in lepilo. Delo je bilo tudi, zahtevno, a hkrati zanimivo in zabavno ter poučno.

Je boljše, pa je sedaj opazovati ptice, kako veselo prihajajo v naše kornilnice, saj jim vsak dan postrežemo s semeni in drugo hrano.

Mislim, da je naša skrb za naravo in ptice zelo odgovorno delo.

Martin, 6. r

Reci čiv

Reci čiv se sem živ,
nobena mačka me ne dobi,
saj hišica zavetje nudi mi,
v hišici veliko hrane je,
za vsako ptico je nekaj je,
da med zimo ne umre.

Ptičice hvaležne smo,
tistim, ki jih izdelujejo,
in konec te zime takšen je,
da vsaka ptica sita in hvaležna je.

Martin 6. 1. SELE